

P I S A N I C E .

=====

.....

00301

Zorica, 12. aprila 1936

LIBRARY

0

~~SECRET~~

D. 27.12.66/2545

G O R I Š K E B I L J E

(odlomek)

VI. PSALM.

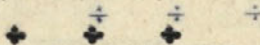
Mi smo čudežin grob.
V svojih duš kamenite globine
smo sebe položili.
Z miro preteklosti smo se mazilili
Sedanost naša, mrtvaški so prti -,
Spimo spanje smrti.
In pretipali so nas
farizejski koščeni prsti.
V rane naše so jih vtaknili,
v srčno stran poglobili.
In kljukasti njih nos
in njih mrzlo žareče oči
in ves njih nemi obraz
se v besedah njih jezika lovi:
"Morto". -
In še jih ni sram,
in še jih je strah,
na grob pritiskajo svoje svete pečate,
pred vhom jaz mrtvec čujem korake,
gori in doli.
Odmeva v grobu glas straže.

VII. PSALM.

Če zemlji ne razrežeš grudi,
če zrno v zemljo ne pade,
če zrno ne umrje, -
ne obrodi sadu.
Če sebe ne pribiješ na križ,
ne zaživiš.
Ne živiš za dom, za domačijo, za Boga.
Če telesu ne umrješ
ne veš za duha...
O! Naša smrt naše trpljenje
je le prerodenje.
Iz naših grobov,
iz temnih globin našega duha
zapele bodo nove pesmi naše besede.
Zvonili z zvoniki naše zemlje
naša polja, griči in brda,
naše reke, gozdovi, naše goré...
Donele bodo orgle naših domov,
pele v zadnjo koč, pretresale zadnji
krov
naše molitve.
Vstala bodo sonca iz temin,
zasijali novi dnovi iz noči brez zvezd,
vstali sinovi iz naše krvi, iz našega
duha
močni glasbeniki širnega sveta,
glasniki življenja bodočih dni.

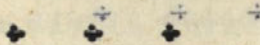
S E D E M Z R N.

Nekateri ljudje so podobni žabam, ki sedijo okoli luže in kvakajo. Vidiijo le tvarni svet in se v dnevu izzivljajo. Drugi plavajo ko ptice v sinjih obzorjih: sanjači, ki se zibajo v svetu domišljije. Pravokotno zgrajen človek pa trdno hodi po zemlji in vendar mu sijajo vse nebeške zvezde. Taki so bili veliki verski geniji svetniki.

Srečal sem prijatelja. Stokal je, kako težko prenaša trdo roko brezsrčnega predstojnika.

Ali si mevža ? Ali ne veš, da mora vsakdo nositi svoj križ ? Mar si res tako slabič, da bi rad ušel križu - in odstopil od poti, ki te je nanjo poklicala vest ? Ne, Bog nam pošilja težave; da se ob njih izkažemo in okrepimo!

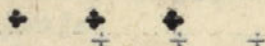

Napet učenjakar je dvignil kazalec in je slovesno izrekel obsodbo: "Pa saj to ljudstvo nima kulture!"

Le poglej to lepo deželo, vsa je en sam dokaz naše grudorodne kulture. Naši vinogradi v strmih bregovih; kraške ,

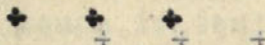

skrbno gojene dolinice sredi kamnitih gmaj, ródne njive, čedne hiše - to so spomeniki naše kmečke kulture. In cerkve in gradovi, ki so jih zidali naši pradedje - so klicarji naše kulture. Tabori pa, ta veliki trdnjavski pas, v katerem so naši predniki stali na mrtvi straži proti azijskemu navalu, da so se mogli za njihovim hrbtom svobodno razvijati drugi krščanski narodi, so vešne priče velikega kulturnega idealizma, ki je navdihoval naše ljudstvo.

Oj ta naša Solzna dolina! Spet sem na obcestnem odbijaču našel sedeti Slovenca, ki je jokal. "Kaj te tlači?" - "Oh, v božji hram so vdrli sejmarji in to boli, boli!"

Ej maloverni, spomni se, da je celo med dvanajstimi apostoli bil en Judež! Cerkve božje peklena vrata ne premagajo vekomaj!

Tam v peti šoli se približa čas, ko je potrebno, da dijak seže tudi po znanstveni knjigi. Za pravo samoizobrazbo je to nujno. Prehod od zabavnega leposlovnega čtiva do znanstvene knjige je težak. A tu se uri um, krepi volja!

Tihe gore! V vaši sveži samoti se duša okopa, volja jekleni, se um bistri. Na gorskih vrhovih zadrhtiš v skupnem ritmu z bižjo krasoto v naravi. Oj veselja!

"Najvišja pa je ljubezen," - pravi apostol narodov. Daj bratom za velikonoč delež ljubezni! Obišči mlajše brate in potrdi jih v dobrem. Lepa knjiga, dobra beseda, skupan sprehod, zvočna popevka - najvišja pa je ljubezen...

JUNAŠKA DOBA NAŠEGA NARODA.

"Turška sila", kako velik del slovenske zgodovine obsegajo te besede, s krvjo in solzami pisane zgodovine! Skoraj 300 let so morale naše dežele vzdrževati silovite napade divjih Turkov, ki so jih s svojimi četami poplavljali leto za letom, požigali in plenili ter neštete množice prebivalcev odvajali s seboj v sužnost. Za vse bodoče čase je turška nevatnost našemu narodnemu življenju vtisnila neizbrisne sledove.

Slovenske in hrvaške dežele so bile ves ta čas branik krščanske Evrope. Dočim so po severu in zapadu narodi neovirano napredovali v omiki in blagostanju, se je po naših deželah, predvsem na Posavju in Podravju bil ljut boj za obstanek krščanske kulture. Slovenec in Hrvat sta stala na straži za najdražje svetinje evropskih narodov. S svojo hrabrostjo sta odbijala ljute napade, ki so merili na pogin, iztrebljenje vse krščanske omike. V 15. in 16. st., ko sta na zapadu cvetela humanizem in renesansa, ko so se zapadno-evropski narodi opajali z lepoto klasične poezije in pri tem izdajali krščanska načeka življenja in vere, so naši pradedje prelivali kri, ki je tekla v potokih, da so ohranili pravo vero, se naslajali z divjim krikom turških nevernikov, s stokom ranjencev, z jokom vdov in sirot. O, britki so bili ti časi za naše ljudstvo! In kdo nam bo zameril, če nismo napredovali v omiki in kulturi kakor drugi narodi, ki so se pač lahko ukvarjali s kulturnim napredkom, ko so jim drugi branili dom ?!

Navzlic strašnim nesrečam, ki so jih povzročili turški navali, so bili vendar tisti časi junaška doba našega naroda. Premnogokrat so ostali Slovenci in Hrvati popolnoma osamljeni močnejšem sovražniku nasproti. Pomoči od drugod ve-

činoma ni bilo. "Srečnejši narodi so skrbeli za svoje materialne koristi in se večkrat celo vezali s Turki. Za bedne Hrvat^e in Slovence jim ni bilo mar." In vendar našim pradedom ni upadel pogum, ni pojenjala vstrajnost, zopet in zopet braniti ogroženo domovino. Zato se nikjer v zgodovini ne kaže lepše slovenska hrabrost, vernost in zvestoba kakor na turških bojih. Zato so se pa globoko vtisnili ljudstvu v spomin. O njih živi med narodom največ pripovedk in nje najbolj proslavlja naša narodna pesem. "Slovenski narod tedaj ni propadel, ker je našel v sebi, v svoji veri in v svoji navezanosti na domačo grudo ono podporno silo in moč; ki kljubuje vsem sovražnikom in ki edina naredi narod vreden, da živi. Narod, ki nima take sile, ne zasluži, da živi, bolje je, da pripravi mesto drugemu, vrednejšemu. Kadar pa narod čuti tako silo v sebi, naj stoji trdno prepričan, da bo zmagal. Zato kadar nas teže temne slutnje prihodnosti, zatečemo se v to dobo slovenskega naroda. Tu bomo dobili novih moči in nove pobude, da bomo vstrajali.

..... IN BOM ŽIVEL.

Nocoj sem kakor roža na poljani,
ki bo še to nač uvela
in razsula se ob zori rani.

In vem, da če ne grem na daljno pot
še to uro, čez katero padla senca je petot
smrtne ptice, bom umrl.

Če grem na pot pa, vem, da le obrnila
se bo bela božja dlan
in čez vso poljano rosa bo rosila.

Z razpokanimi ustnicami jo bom žejno pil
in se v moči in lepoti okrepil
kakor roža - in bom živel.

N A R O D N O B L A G O.

Uvodna beseda.

"Kje je pri nas človek, ki bi obromah košček sveta, ki mu pravimo "slov. zemlja", pa bi se potem zamislil v skrivnost te zemlje in naroda, ki hodi od dne do dne nezadovoljen po njej?"

Pričujoče "narodno blago" te bo marsičesa spomnilo, na kar so mogoče že pozabil. Videl boš, kako je ljudstvo preprosto in jedrnato v izrazih, kako bogato na domišljiji in kako globoko korenini v svoji zemlji. Nabiratelj je podal najvernejšo sláko pestrega kmečkega življenja in mišljenja. Kdo bi si izmislil pozdrav: "Bog vas pogosti in Mati božja," če ne naš človek? Marija se je plašila grobnega šelestanja trepetlike, ... Marija ni nič hudega mislila, ... Marija je bila zaposlena, ... kot vsi otroci se je jokal tudi Jezušček, ... Bog se nasmehe, brada se mu trese od radosti..." (Suša). Tako govorico čuješ le v rovtarskih Atenah. "Izmed pesmi so najlepše in najstarejše: "Sv. Andrej, Sv. Telo in kaj dela človek na zemlji."

V tej se tudi omenja kralj David.

(Štrekelj pravi, da imamo le eno pesem, ki omenja Davida. Ta bi bila torej druga.) Zlasti očenaš ima mnogo različic in je zelo priljubljena molitev. Po vaseh jo še sedaj stari ljudje molijo. Pesem o sveti Krvi pa je najbrž iz protestantske dobe. Nekateri se zgražajo nad "Skrbno gospodinjo, češ, da nikjer tako ne molijo, da je obnašanje med molitvijo pretirano in da škodi pojmovanju skupne molitve. Kdor je živel, se grel na ognjišču in prisluškoval pogovorom starejših, bo drugače sodil. Ognjišče je - svetišče in ta črtica ga verno upodablja.

Motni obrisi postav v poltemi, otroci, ki bi "bose noge najraje vtaknili v žerjavico", mati, ki stoji pred ognjiščem in premika sajaste lonce... to so - dovolite - skrivnosti ognjišča, katerih ni lahko opisati. Kar pa se molitve tiče, je umevno, da mati, ki je ves dan plela, še tedaj misli na plevel in kmečki fantje so taki - da jim uhajajo misli k dekletu, ki "skriva očke v dlani".

Narodno blago v taki obliki ti pričara pred oči v vsej njegovi svojstveni prelesti - dom.

Legendarno odelo
nebeške kraljice.

Mati božja je potovala po svetu. Iskala si je stanovanja in se tudi ustavljala na Repenteburu, v Šmarjah in drugih gričih, na ravnem ali v doleh. Včasih so potovali bosí in tudi Bogorodnica je hodila tako. Nekod pa se je zbodla; prav za prav jo je zbedel kuščar. Trn ji je izdrila kuščarica, nedolžna in priljudna živalca. Žato ne smemo pobijati kuščaric. Vsaka mati prepove to otroku, komaj pride k pameti. Nič čudnega ne bi bilo, če bi kak malček izpovedal smrten greh - da je pobil kuščarico. Naše ljudstvo je globoko verno in se zelo pogosto spominja nebeške kraljice. Zavilo jo je v bogato mistično legendarno odelo. Žal, da smo že zgubili skoro vse. Ostalo nam je le nekaj bornih ostankov. Nekaj sem jih nabral na Krasu.

Naše ljudstvo je veselo, naj le skriva svoje veselje. Na ta način si moremo razlagati sveto ljudsko šaljivost. Kdo bi si izmislil pozdrav: "Bog vas pogosti in Mati božja," če ne naš človek? Znan je motiv o trepetliki. A odkar so nam ga v preteklem stoletju nekateri ujeli in

zapisali, ga je narod že znatno spremenil: Ko je Mati božja potovala po svetu, je ponoči počivala. Mnogokrat jo je večerni mrak ustavil v zakrknjenem gozdu ali v ravni samoti. Topola je pela svojo pesem, šumela je in trepetala. Potnica se je plašila tega grobnega šelestenja. Grozila je in žugala topoli: "Mižeš in boš migala!" Občudovati moramo tudi razkošno ljudsko plastičnost v slikah in predstavah.

Marija rože zbiralala

Jezusu krancelj splätala.

Pravijo, da se je nekdam nebeška gospa sprehajala po pisanem travniku. Vse cvetke so se ji klanjale, le buđenice so stale kot pribite. Kaj še! zasramovale so jo, da hodi sključeno. Spočetka je mislila, da je mogoče ne vidijo, a ko so se ji začele posmehovati, je spoznala njihovo hudobnost in ošabnost. Za kazen jim je nagnila glavo, da ne morejo od tedaj gledati proti nebu, proti soncu in svetlobi. Še sedaj zrejo v tla ali kvečjemu postrani.

Močno izrazita je tudi sledeča legenda: Nekdam je bila Mamka božja zaposlena. Zato je izročila Jezuščka grlici, naj ga pestuje in ziblje. A golobčku je čvrsti deček padel z ročaja; kot vsi majhni otroci se je jokal tudi Jezušček in tedaj je prihitela Mati. Takoj je videla kaj se je zgodilo. Hudovala se je ne malo nad grlico, češ, da je nerodna. Povrh je ptičico malce cvrknila po glavi. Marija ni misli-

la nič hudega, a kljub temu imajo po tem udarcu še dandanašnji vse grlice sklonjeno glavico.

Kadar pastirčki in paglavci kaj dokazujejo, pravijo: "Bog ve, da ne lažem." Če je pa treba prisege, pravijo slovesno: "Bog ve in Mati božja, da je res." Mnogi pri nas jo prav radi kličejo na pomoč, ker vedo, da v nezgodah pomaga zmerom. Ob veliki nedeži vzkliknjo: "Usmiljena Mati s svetih nebes!" ko čujejo o kakem javnem pohujšanju ali o kakem grdem grehu, se primejo za glavo, se čudijo, da se je moglo kaj takega pripetiti in vzdihujejo: "Marija, prečista Devica!" Ob raznih malih nezgodah pravijo zelo pobožno in vdano: "Marija sveta, nebeška." Če je kdo osupnjen, presenečen ali v strahu, pa reče: "Mati sveta."

Ker je imelo ljudstvo že od nekdaj Marijo v mislih, je določilo raznim cvetkam prav mična imena. Tako pravijo otroci in tudi že odrasli v nekaterih vaseh belim in dišečim šmarnicam "Marije deviške." Neke vrste trobenticam modre barve pravijo "rokavčki Matere Božje", Spet drugim cvetkam pravijo "rokavičke Matere Božje", "Matere božje šolenški". Neki travici pravijo "solzice Matere božje."

Tudi Marijinih pesmic niso še popolnoma pozabili. Do predvojne so jih v raznih družinah zvečer skupno popevali. Dan-

danes pa ni več tako. Po svetu je vse pokvarjeno in vplivi se čutijo tudi pri nas. Moški se menijo le, kako je sedaj slabo, kako težko živijo, koliko je davkov in sploh ne znajo drugega kot tožiti. Tudi pobožne ženske so bolj vjokane kot so bile včasih in se ne zmenijo, da bi otele stara izročila. Gotovo je, da pozabljajo na stare pesmi, ki se jim zdijo nepotrebne in dolgočasne. A tudi dandanašnji slišiš v popoldanskih urah, ko je vse na polju, kakega starčka, ki popeva na borjaču ali kje drugje pred hišo. Morda vidiš zvečer, ko je vse zaspano, kako starko, ki z drgetajočim glasom momlja nekaj nerazumljivega v svojem kotu, kamor se je umaknila pred mlajšim rodом. Po navadi popevajo kitico polno žalosti, a tudi upanja na boljše čase. Ti boljši časi bodo prášli, če ne prej, vsaj v nebesih. Lepo pesmico, ki je ostanek daljše pesmi, prepevajo iz srca in duše:

Predolga je rajša
pretemna je noč;
pride Marija nam na pomoč,
nam prinese nebeško luč.

Napev je počasen in slovesen. Starka ali starček, ki ve, da bo kmalu umrl, zлива v pesem vso svojo bolj in pričakovanje. Tihi odmevi, ki udarjajo na uho, so svečani in veličastni, skoro kot v sveti božični noči. Nehote se moraš zamakniti in

o belem dnevu misliš, da je prišla bajna kresna noč.

Spomlad! V spomladi cvetijo pisana polja poezije. Marija, priljubljen predmet ljudske pesmi, mora poseči vmes in občudovati spomlad. Prve dne spomladi, 25. marca, praznujemo Marijo Devico "Glavnjenico" ali "Ognjenico". Iz radosti, da je zima minila, ljudje niso vedeli, kako bodo to dopovedali. Njih bogata domišljija jim je povedala, da skrivnostva roža Marija tedaj "vtakne glavnjico v zemljáco". Otroci se od tedaj ne obuvajo več, ampak tekajo okrog bosí. Saj ne zebe več: Marija je ogrela zemljo. In trda zemlja vzovete!

S v e t i z l a t i o č e n a š .

(Kraška narodna)

Sveti zlati očenaš,
ki ga je molil Jezus naš.
Sveti križ,
sveto mater prebudiš.
Sveta mati trdno spi.
In čudne sanje sanjala,
da so Jezusa ukrađli
in da z'ga na križ pribili,
da s'mu dali jesha, žolča pit.
Jezus ni tel pit,
je obrnil glavico.

na desno stranico,
in je spustil svojo dušico.
Gore, skale pokajo,
svete žene jokajo.
Marija je pred sinom klečala
in tako d'jala:
"Da bi se znejdel en pravi kristjan,
da bi molil to molitvico
v petek pred obelo,
v soboto pred kosilom,
v nedeljo pred sveto mašo,
bi rešil tri dušice iz vie;
prva je bčeva
druga je materina
in treča je samiga bož'ga grešnika.

K a k o s e m v o l k a

s k o j n a l.

Toneta smo silili, naj nam kaj pove.
Začel je:

"Delali smo tam gor na Kranjskem.
Pa se je začela zima. Dela nikjer več.
Odpravil sem se proti domu. Raztrgan sem
bil. Pod pazduho sem tiščal žakelj. Pridem
v neko vas. Proti noči je bilo. Iščem, da bi
me ohranili čez noč." "Pojdite tja naprej,"
so pravili povsod. Pri zadnji hiši pra-
šam, potrkam, odprejo. Pri hiši ni bilo moš-
kega. Le mati in hči. V strahu prašam: "Kaj

kuhate, mati?" "Polento. Saj vidiš. A obele nimam!" "Dobro, vam dam jaz špeha". Punca je sedela pri mizi. Menda je nekaj šivala. Fant sem bil, sedem k njej in Bog ti daj dobro! Lepa je bila in sva se začela meniti to, ono, tretje in četrto. Mati pa naju je gledala po strani. Nevoščljiva je bila, hudič babji. Revila se je, kako bi me spravila. Prime polento in jo dene na prag. Nametena je bila in pravi: "Kdor bo skočil črez, jo bo jedel; kdor ne, pa ne". Jaz si mislim: "Prava reč", in skočim. Mati vzame lepo kotel in zapre vrata. Zunaj sem bil, ubogi. Kukul sem kako sta jedli tisto polento z mojo zabelo. Jaz pa sem cedil sline. Žal mi je bilo po špehu, po polenti in po puncici. Kaj sem tel! Pod klonico je bilo rožje. Zeblo me je, lačen sem bil. Zavijem se v žakelj in se zarijem v rožje. Vendar zaspi. Ob tretji po polnoči pridejo tatje. Že niso vedeli, s čem bi netili. Na voz naložijo rožje in mene. V nekem preku se ustavijo. Pekli so praseta in teleta in pili. Bilo je tri peči kruha, orehov dovolj, vsega, no vsega, kaj bi pravil! Grali so se in se gostali. Anti jih je bilo trideset. In še jaz zraven. Jedel sem kot oni. Rekli so: "A ta ni naš." Mislil sem si: Ta bo lepa! Čul sem, kako so se menili:

"Kako je prišlo sem to fante?— Ta se ne zdi pravi." Nekdo me je prijel za ramo: "Fante, pa če bi šlo ostrgat ta sod?" Dali so mi strguljco v roke. S težavo se zrušim v sod. Tatje pa me zaprejo notri in Bog ti daj dobro. Zavalili so buč in je te- klo dol ko božja strela! Tulu-tulu-tulu- kete sem se valil. Ne vem, kako sem se dr- žal, da mi ni bilo nič; da, kaj. In sem bil na dnu. Pa pride volk in voha okrog. Jaz pravim: "Nak, noter ne boš prišel!" Ne vem, kako je bilo, pa je naslonil rep prav k luknji. Jaz zbežgam notri tisti rep. Zamo- tam ga in zavamljam na grebljico. Volk je bil trdno zavezan. Ali je ugibal, kaj ga drži! Pa ne vem, kaj je videl, ali zajca a- li lisico: potegnil je, dno je odletelo in sem bil rešen. Glôdam tega volka, kako teče. Lomastil je in dno ga je tolklo od zad. Skakati je moral in bi se mi smilil, ubožec. Stal sem tam in gledal. Bilo je že malo svetlo. Obrnem se proti vrhu. Kmalu pridem na cesto za v Postojno. In čez pol- drugi dan sem bil že doma."

"In potle?" praša nekdo izmed nas.

"Zdaj! Zdaj sem leti. Kaj češ več!" -

(Iz žive govorice).

S k r b i.

Pet otrok je v hiši
cvilijo ko miši.

Mati pravi: "Kaj bo to?"

Oče pravi: "Služ't bo šlo!"

L a s t o v k a p o j e:

Jaz sem zgodaj vstala
sem že drvca brala,
ti pa še ležiš,
ti pa še leži-i-iššš...?

R e s n i c a.

Če bi bili vsi hrasti v enem hrastu,
bi bil močen hrast. Če bi bili vsi možje
v enem samem možu, bi bil strašen mož. Če
bi bile vse sekire ena sekira, bi bila
ta sekira grozna sekira. In če bi tisti
mož prijel tisto sekiro in bi posekal
hrast, bi bil velik - štrbunk.

+ + + +

PRVIČ ZA KATEDROM.

oo

Pozdravljeni!

Brez laži in hinavščine, s srceŕ v roki sem stopil pred vas. Nikar ne mislite hudega o meni, saj me poznate. Ljubezem, bratska ljubezem me je prignala k vam. Ampak, kako bi vam povedal, da bi me razumeli. S težavo mi gre beseda iz ust, in še to je: prvič sem stopil za kateder. Ne obsojajte me, rekoč: sanjač, ti, ki si živel naše življenje, kaj boš povedal novega, sirota. Samo danes me poslušajte in potrpite z menoj. Ne bom vam pravil sanjaških zgodb iz rane mladosti, ki človeka le ganejo in razdražijo. - Kje so že tisti dnevi, ko smo zbirali in jih verno preštevali - Tudi vam ne bom razlagal, da je mladina proti avtoriteti in da so profesorji najbolj pustil ljudje na svetu. O vsem tem smo že stokrat razpravljali.

Danes bi vam rad vse kaj drugega povedal. Na obrazih vam berem, da premišlujete o mladosti in o vsem tistem, s čemar ste jo kronali. Ako bi tebi baltjuška, ki si mi bil najbližji v vsej

mladostni pijanosti, rekel, daj, povej svojo zgodbo, vse, kar se je zgodilo od takrat, ko je bilo hrepenenje največje, pa do danes, že vem, kako bi začel: "Mlad človek stopa plaho v življenje...paradiž, pravi paradiž hoče priklicati v naročje, in ako vsega tega ni ob določeni uri, je...." Kaj je? Saj ni bilo ničesar!" Za življenje so me opeharili", praviš. Bedak sem, revež, ki je zgrešil življensko pot. Najbolj pa me je sram, da so mi ljudje dajali milost. Meni, ki sem se rotil: "Nočem usmiljenja, raje umrjem!" - so delili milost". Vinarje so mi skladali in napravili iz mene idealista po sili. Za vsak vinar sem se klanjal do pasu, pisal ponižna pisma na vse strani, obljubljal in se lagal, pri tem pa mislil, da pojde vse po sreči. Pomisli, radi tistih par umazanih vinarjev sem postal idealis. Pečejo me kot Judežu srebrniki. "Godilo se ti je, batjuška, kot bi odšel brez blagoslova od doma. In vendar, ko te je mati pokrižala in pognala v svet, ali ti ni toplo naročila: "Sin, nikomur ne stori hudega, niti kamnu ne". In tebi, batjuška, kaj so storili? Še leto, kvečjemu dve, se tolažiš, in potem bo konec tega prekletstva. Paradiž bo prišel, mora priti. Tako bi povedal svojo zgodbo, batjuška, in vsem

bi se storilo milo; svoje trpljenje bi pozabili ob njej. Toda zgodba ni še končana. Tu se šele pričinja.

Po zimi je bilo. Čez noč mu je umrla mati in zjutraj je nesel z bratom deske k mizarju, da bi iz njih napravil rakev. Na vasi je nekdo odprl okno in vsakdanje vprašal: "Oj, fantina, ali je mati umrla?" Tako je batjuška stopil v življenje. Majka, ki je dala še kamnu pravico, je umrla. Kar se je potem zgodilo, je vse ena sama velika žalost. Predstavlja si mladeniča brez materine ljubezni in vse vam bo jasno. "Ko bi sirot ne bilo, bi sonce ne sijalo," pravi batjuška in se smeje.... ničesar nisem zatajil, vse sem vam povedal, s srcem v roki sem govoril. Vi vsi, ki me poslušate in ki ste živeli z mano med listimi stenami, z očmi odprtimi v črno desko, povejte, ali ni tako življenje vredno življenja? Kaj so oči napisale na steno, ki nam ni ovirala pogleda v daljavo?

Ste bri marljivosti, bolečin ljubezni in sovraštva prosti, nikdar prazne mize deležni, od Boga obdarjeni ljudje, ali ni batjuškovo življenje vredno življenja?

Med poslušalci se je nekdo na glas zasmejal in govornik se je opotekel z odra.

Sanjač blebetavi, saj smo vedeli, da ne bo povedal ničesar novega, kaj se norčuje iz življenja, ki je sveto, kaj sili..... za kateder!

TRPLJENJE - VSTAJENJE.

oo

Pisanice! Lepe rdeče, modre, rožnate, kdo se vas ne spominja iz otroških davnih, morda že predavnih let s tihim veseljem? Še danes je to tiho veselje tudi tiho upanje, komaj da nesluteno porojeno... Ej, vi davni prazniki, ko se se razmajali zvonovi v veličastje veličastnega jutra, ali se še vračate?

Pisano je: Jezus je šel z dvanaestimi rimi na Oljsko goro. Ondi jih je prosil: "Ostanite tukaj in čujte z menoj." Oni pa niso vstrajali in so zaspali. Jezus sam - Pravica izdana Krivici za vrednost lončarjeve njive - se je moral boriti z volje proti mesu in je molil: "Moj Oče, ako ne more ta kelih mimo iti, ne da ga pijem, zgodi se tvoja volja!"

In spolnila so se pisma prerokov, da je Krivica slavila zmago nad Pravico. Sin božji je čakal veliki petek in je visel križan. Trpljenje je zaživelo v Pravici, trpljenje je priklenilo nanjo ves svet. Trinogi Krivice so se pa rovgali; še pravičniki so šli sami vase in so se zamislili ali ni morda res prav, da Pravica visi na križu in da ni

več morda prav se zanj potezati.
Toda roganje pismarjev je trajalo le
tri ure. Narava in mrtvi so pričali za
Pravico.

In zlata zarja praznika Vstajenja se
je razlila nad tiste, ki so v očiščeval-
nem trpljenju velikega petka vstrajali,
do praznika Vstajenja.

Ta zarja se blesti v dalji tako hre-
peneče kot očke nedolžnih otročičev, ki
zrejo na velikonočne pisanice...

K A Z A L O.

stran

Goriške bilje

VI. Psalm.....	1
VII. Psalm.....	2
Sedem zrn.....	3
Junaška doba našega naroda.....	5
.....in bom živel.....	8
Narodno glago.....	9
Uvodna beseda.....	9
Legendarno odelo nebeške kraljice.....	11
Sveti zlati očenaš.....	15
Kako sem volka skojnjal.....	16
Skrbi.....	19
Lastovka poje.....	19
Resnica.....	19
Prvič za katedrom.....	20
Trpljenje - Vstajenje.....	23

(Avgustin Žele = ~~avtor~~)

Содержание

Содержание

VI. Исследования 1

VII. Заключение 3

Введение 5

1. Исследования 5

2. Заключение 5

3. Введение 5

4. Исследования 5

5. Заключение 5

6. Введение 5

7. Исследования 5

8. Заключение 5

9. Введение 5

10. Исследования 5

11. Заключение 5

12. Введение 5

13. Исследования 5

14. Заключение 5

15. Введение 5

16. Исследования 5

17. Заключение 5

18. Введение 5

19. Исследования 5

20. Заключение 5

21. Введение 5

22. Исследования 5

23. Заключение 5

